

UNITÁRIUS

ÉRTESÍTŐ

Ü Z E N E T

Pünkösdi lélek szárnyán száll az üzenet a nagy szétszórtságban lakó unitárius Híveinkhez, akik olykor-olykor csak a rádió útján imádkozhatnak velünk együtt. Akiknek rendes templomi gyülekezetünk s abban minden családi és egyházi alkalomra be rendezett szolgálatunk van s amikor csak világi gondjaink nem akadályoznak, résztvehetünk a buzgolkodó hívek seregében, alig tudjuk elképzelni azok helyzetét, akik a rendes gócpontoktól távol — idegen népek tengerében elszigetelten — folytatják a mának és a holnapnak életét s legfeljebb a testvéregyházak cíntermeiben húzhatják meg magukat; egyébként pedig a lelki élet szempontjából teljesen magukra vannak utalva.

Aki az ő unitárius hitének boldogító igazságáról szíve mélyén meg van győződve s aki az erdélyi ősoktól nyert drága örökséget csorbítatlanul őrizi s azt utódaira is kész még az ilyen mostoha körülmények között is átszarmaztatni, az megáll — akár egymaga is, mint ingathatatlan kőszál — az idők viharában.

Minden tisztelet és elismerés illesse azokat, akik a bennök lakozó apostoli lélekből erőt merítve, szabad idejükben előveszik a mi Urunk Jézus Krisztusnak testamentumát s abból a maguk megnyugtására és övéik lelki épülésére hittel, szeretettel

olvasgatnak egy-egy jól ismert fejezetet, amiben mindig találhatnak valami újat; mert a biblia kimeríthetetlen. A családi asztalnak így lesz legfőbb dísze — az Élet kenyere.

S miközben felújulnak a gyermekemlékek s a konfirmációnak hiterősítő, szent fogadalma, szem nem maradhat szárazon, ajk nem maradhat néma: fölzeng a zsoltár, mint egykor „a Sionnak hegyén“ ... templommá magasztosul az egyszerű, ha még oly szegény családi hajlék is, szentélye leend az örökkévaló Istennek, aki a Krisztus evangéliumának áldott tanítása szerint a mi közös mennyei édes Atyánk.

Pünkösdi lélek szárnyán száll az üzenet a nagy szétszórtságban lakó unitárius Híveinkhez, akiknek gyermekei a különböző állami, felekezeti, vagy magániskolákban folytatják tanulmányaikat s a nagy távolság miatt rendszeres hitoktatásban nem részesülhetnek a mi unitárius meggyőződésünk és hagyományaink szerint. Ezeket kérjük, adjanak életjelt magukról, hogy budapesti központunk elküldhesse nekik a maga segítő eszközeit és atyai tanácsát, az egyházi főhatóság által előírt vallástani kézikönyveket és egy-egy templomi énekeskönyvet és kisbibliát, amit az iskolai beosztás mellett *párhuzamosan* tanulhatnak.

Biró Lajos könyve:

„A halál szemüvegén át...”

Van egy fájdalmas mese a világon, amelyet egyszer minden ember meg fog hallani. Ez a mese: a Halál meséje... Koporsók mellett szokta a Halál mesélni halkán, hogy csak síró szívünk hallja. — Rövid meséje, — csak ennyiből áll: „Egyszer volt, hol nem volt, — volt egyszer egy ember...” De ezzel a néhány szóval, — jaj, — mily sokat mondott... és milyen fájdalmasat mondott! Volt, — egy egész világ az, ami ebben a szóban összeomlott.

Egyszer volt... ez azt jelenti, hogy ma már nincs sehol, aki régen vagy nemrégén még itt volt... mienk volt, velünk volt, a szívünké volt. Most már nincs sehol, csak hamuja a földben. De hol van az ő lelke, az a Lélek, amely a szemei ablakán át reánk ragyogott?...

Egyszer volt... A Halál meséjének e néhány szavában egy sötét, mély sír van megásva, amelybe egymásra hullanak: gyermek, anya, apa... Sötét mélyébe hull a forró szív hidegen, a beszélő ajk némán... a szemek, amelyek annyi szépet láttak a világon, e sírba hullanak, — vakon... Boldogságok, édes órák, kis gyermekek, úgy, ahogy anyjuk nyakát ölelték át, — az utolsó órán... Öregek, — végre megpihentek, — könnyek, virágok, szerető szívek, színek, álmok mind sötét ölébe hullanak ennek a két szónak: Egyszer volt...

Ez a Halál maga!

Egyszer volt... Ez a kezdete és ez a vége is a Halál meséjének. De hát ez lenne a sírfelirata is minden életnek: Egyszer volt?... Ez lenne a tartalma az egész életnek?... Egyszer voltunk és soha többé sehol nem leszünk?...

Mi a földi élet? — Készülődés a meghalásra... vagy készülődés egy új, egy ismeretlen, — egy másik Életre?!...

Erről beszél a könyv, amelyet ajánlok neked testvérem, aki talán magad is sokszor keresed, hogy miért is vagyunk, miért élünk a földön... mi az értelme szenvedéseinknek és az egész halálba hanyatló földi életnek?!...

Szép folytatását akarja megmutatni könyvem: „A Halál szemüvegén át...” a Halál fájdalmas meséjének. — Az egész földi világ olyan, mintha egy sír volna, amelyből kijutni nem lehet, csak meghalni lehet benne. Hol vezet ki innen a szabadulás útja... hol kezdődik az útja az Örök Életnek?... Erről beszél

Szeretnők és óhajtanók Isten után, hogy a szétszórtságban sýnylódó kedves gyermekeink, tanuló ifjaink ne csak üres számsort képezzenek egyházi kimutatásainkban, hanem áldozatos hívő szívek gyanánt kapcsolódjanak bele a mi négyszázéves lelki közösségünkbe.

Ezt várom én és ebben remélem egyházi életünk szellemi megújódását, erkölcsi győzelmét. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Józan Miklós.

ÁHITAT

„Isteni kegyelem és emberi akarat.”

(Meister Eckhart, 1260—1329.)

Istentől van a Kegyelem és ott működik a lélek melységeiben, amelynek erőt állandóan foglalkoztatja.

Aldott világosságnak sugára ez, mely az isteni Gondviselés oltalma alatt végzi a maga munkáját.

Ez a mennyei Világosság át- meg áthatja a lelket s a világi dolgok zürzavarából magasan kiemeli és megnyugtatja.

A lélek útját ez az égi fény irányítja és a szeretettel együtt reányomja a romolhatatlan isteni bélyeget.

A lélek békességét, szabadságát és üdvösségét jelenti számomra, ha mindenekben alárendelem magamat Isten szent akaratának.

Erre az Istennel való egységre és zavartalan harmóniára kell törekednie a léleknek minden időben.

Az isteni Kegyelemnek és emberi akaratnak együttes törekvése teremti meg számomra az igazi erkölcsi szabadságot.

Isten a természetben ott van, mint legfőbb hatóerő; ugyanígy nyilatkozik meg a lelki világban is, mindig magasabbra emelve és meg-nemesítve a Róla való eszméleteinket.

Az isteni Kegyelem teszi szabaddá az emberi akaratot, hogy az Ő segítségével minden szent szándékát véghez vihesse; s úgy forgassa azt, mint a tökéletesedésnek kipróbált eszközét.

Igy hát az akarat a szeretet útján éri el az óhajtott szabadságot, sőt maga is szeretetté válik, amikor egyesít bennünket a mi Istenünkkel.

P. b.

könyvem. Nem prédikációkban, hanem a Halál és az Ember párbeszédében.

*

A könyvet a nyomda készíti, de csak ünnep után lesz kész, s akkor a szerző azonnal szétküldi mindazoknak, akik megrendelték, avagy akik kettő pengős előfizetési áron most megrendelik.

JÖVŐ UTJAIN

„Lelki Számadás“ Magyarkut, május 26–28.

Lassan gyűlnek a jelentkezők a magyar-kuti táborozásra. A szereplők, akiknek névsorát lapunk multhavi számában közöltük, mind vállalták a felkérést, s így valóban együtt lesznek lelkészeink teljes számmal és világi elnökségünk valamennyi tagja is. Presbitereinkhez külön felszólítást is intéztünk levélbelileg, s reméljük, hogy legalább harminc-negyvenen együtt leszünk, hogy a „lelki számadás“ gondolatának jegyében egyházunk dolgairól elmélkedjünk, a természet szent templomában.

Kérünk mindenkit, hogy vegye elő lapunk multkori számát és ott a részletes felvilágosításokat mind megkapja. Most pótlólag csak a következőket kívánjuk szíves tudomásukra hozni.

A táborozók nagyobb csoportja szerdán, 26-án délután indul 2.17 órakor a nyugati pályaudvarról. Vasuti jegyet Magyarkut feltételes megállóhelyig kell váltani, ára III. o. P. 2.20. A konferencia résztvevői a Balassagyarmat felé menő közvetlen kocsiban foglaljanak helyet. Ezzel a vonattal jön Józán Miklós vikárius is, aki majd vezetni fogja a táborbaszállókat.

Hiveink közül többen hivatali elfoglaltságuk miatt csak esütörtökön szabadok. Ezek részére közöljük, hogy a vonat esütörtökön 27-én reggel ugyancsak a nyugatiról indul 6.17 órakor, szintén balassagyarmati közvetlen kocsiba kell felszállni és a Magyarkut feltételes megállóhelynél leszállni, ahol várni fogjuk mindkét alkalommal hiveinket. Megjegyezzük még azt is, hogy akik szerdán délután nem tudnak 2.17 órakor elindulni, indulhatnak délután 4.25 órakor is ebben az esetben azonban Vácon vonatot kell cserélniök.

A koszt és lakás díja a konferencia egész idejére 5 pengő, mely a helyszínen fizetendő. Azok, akik szerdán jönnek, hozzanak magukkal egy meleg pokrócot, egy kis fejpárnát és egy lepedőt. Étkezési felszerelésről gondoskodtunk.

SZERETETÜNNEP

Anyáknapján

Májusi virágok illata terjeng a falu felett. A nyiladozó akác édes illata bujkál az egek között. Madárdaltól hangos lett az erdő, a mező... S ebben a tavasz-mámoros hangulatban megittasul az emberi lélek. A gyermeki szemekben kigyulnak az öröm tüzei s virágborult szívvel sietnek édesanyjuk elé, hogy odarakják lábaikhoz a leboruló hála és köszönet szépséges virágait. Anyáknapján mindannyiunk lelkében megindul egy csendes jégzajlás, a gyöngédségnek ama kelyhe után, amelyet anyai szívnek nevezünk. Mindannyiunk lelke megtelik hazasíró vágygal néma, befelé sirt zokogással ezután a gyöngéd térd után, amelyre olyan jó volt ráhajtani a fejünket, Mert hiszen kinek ne élne emlékében, lelkének légbenső szentélyébe írva egy bánatos, szelid, ősz fürtökkel koszorúzott halványarcu asszony, ki oly sokszor ringatott bölcsönkben, oly sokszor hajolt fölénk kimondhatatlan szeretettel csókolva álomra szempilláinkat, oly sokszor virrasztott felettünk lázas homlokunkon tartva puha kezét, kitől az első szót tanultuk, kivel az első játékot játszottuk, ki első ruhánkat varrta, kinek első szerelmünket dadogtuk el s később is kifáradva, megtörve, megverve és megtaposva az élet szeges csizmája által oda hajtottuk öregedő fejünket az ő vállára, hol ismét a régi vidám gyermekek lettünk, hol biztonságban éreztük magunkat minden támadás elől.

Ebben a hideg sötét világban, amelyben megszűnt a szívek kozmikus vonzása, hol az emberek már nem is emberek többé, hanem érdekeik magikus sferájában lihegő hus-, csont-, vér-, ideg és izom-gépek, akik zugó fejjel rohannak el egymás mellett, ahol a csillagok az űrben nincsenek messzebb egymástól, mint ugyanazon város lakói, ebben a lelki jégkorszakban, az anyás csók az egyetlen forrás, melyből a szeretet folyama árad. És ebben áll az anyaságnak pótolhatatlan értéke. Az édesanya csókja egy olyan örökség, amelyet akarva sem tékozolhatunk el. Kinek ebből nem jutott, nincs a kerek földnek az a kincse, amelyen megvásárolhatná azt.

Nyirő József kiváló erdélyi írónk az édesanyai szív, az örök édesanya eseményének melegszívű tolmácsa egyik csodaszép regényében így állít soha el nem muló emléket az édesanyának: Minden gyermek kétszer születik.

Először az anyától testet szakít magának, másodszor életet. Az elválás nem teljes. A gyermekben még hosszú ideig az anyja él. Ő érez, gondolkodik, vágyik, örvend, játszik, szenved és sir. Első születésünk erőszakossága kiméretlen és szükségszerű, mely az anya holttestén keresztül is meg akar jelenni a földön. Második születésünk a súlyosabb, mert öntudatosan kifosztjuk édesanyánkat. Mindent elveszünk tőle, terveit, vágyait, álmait, felépített boldogságát, lelke titkait és széttépjük a láthatatlan arany-szálakat.

A világtörténelem sok kiváló nőnek emléket örzi, akiket anyaságuk tett naggyá, de a sok millió anya, aki névtelenül szenved s hullat keserves könnyeket gyermekeiért, ki a keblén melengetve kiskorában már a szívébe csepegteti az Isten és emberszeretet törvényét, az mind az ember tökéletesebb formájának az örök alkotója. Hálátlan és lelkiismeretlen törekvés azért, mert hamisan értelmezett szociális eszmék alapján nekirontva sok régi intézménynek, támadja még a családnak is létjogát, mert benne az anyaságnak szent eszményét is gyöngíti. Vajjon cserébe mit adhat helyette? Élő szeretet helyébe pénzen vásárolt dajkaságot. Kilátástalan sivár gondolat. A föld — tudósok véleménye szerint — fokozatosan hül s talán ilyen arányban hül az emberi szívek melege is. Érzelmi világunkból mindig jobban áthajlunk az értelmibe. De ezt mesterségesen siettetni, pusztítva minden olyan intézményt, melynek érzelem: a szeretet az alapja, annyi volna, mint siettetni a föld kihülését. Nagyobb kegyetlenséget pedig elgondolni sem lehet, mint kiirtani, megfosztani az anyai szívet a legtisztább, a leghatalmasabb érzéstől a szeretettől, amelyet Isten iktatott annak közepébe.

Darkó Béla.

BESZÁMOLÓ

Konfirmáció

Aldozóesütörtökön tele volt az Istenhajlék a szülőkkel és a gyülekezet tagjaival, amikor harminchárom fiatal unitárius lélek az élő Isten színe előtt hitéről vallást tett. Ifjú emberek és leányok ünnepélyes ruhában, de a lélek ékes-ségének imádságos érzésével felruházva, komoly, értelmes hangon feleltek a kérdésekre, bizonyosságul annak, hogy az a hosszú hónap, amelyen keresztül Barabás István lelkész velük nap-nap után foglalkozott, nem volt hiabavaló. Egyházközségünk elvi határozata, mellyel a

konfirmáció korhatárát a tizenhetedik életévre tolták ki, az ideai esztendőben nyert első ízben gyakorlati alkalmazást, s mindjárt elmondhatjuk azt is, hogy nagyon szép eredménnyel. Maguk a fiatalok elmondották, hogy negyedikes korukban csak betanulták a káté kérdéseit és feleleteit, de most már értik is azokat, valóban érzik, hogy bizonyosságtevést gyakorolnak s feleleteik meghatott hangjában az átélés mélysége és a hittel teljes tudás gazdagsága nyilatkozott meg.

A konfirmáció szertartása komoly szépségeivel mindnyájunk lelkét megfogta. A kikérdezés után Barabás István lelkész az édesapa komoly, de mégis meleg hangján adott tanácsokat az életbe indulóknak, s azután a fiatalok édesapjuk vagy édesanyjuk kíséretében álltak körül az Ur asztalát s a konfirmált ifjú szüleivel egyszerre vette magához az emlékezés áldott jegyeit. Örvendtünk annak is, hogy az ifjú sereg szépen énekelt, s ujszerűségükben mélységes hatást gyakoroltak a lelkész és a konfirmáló sereg együtt elmondott bűnvalló és hálaadó imádságai.

Az úrvacsoravétel után Barabás István lelkész harminchárom ifjú növendékével együtt újra életbehívta a néhány esztendő óta csipkerózsika álmát aludó Konfirmáltak Szövetségét, melynek célja a szent családi kötelék keretei között az egyházas buzgóság és áldozatkészség ápolása. Hisszük, hogy munkásságuk eredményes lesz. Komoly és mindnyájunk számára megfontolást képezzenek azok a gondolatok, amelyeket Barabás István lelkész a fiatalokhoz intézett, de melynek tanulsága a gyülekezetnek és minden unitáriusnak egyaránt szólt: Megkiséreljük ezzel a harminchárom ifjúval azt, hogy új életet öntsünk egyházunk életének esüggendő vérkeringésébe, mert ha őszintén befelénézünk, akkor megállapíthatjuk hogy itt nálunk ma is legfeljebb harminchárman vannak azok, akik komoly bensőséges evangéliumi buzgósággal állanak ott egyházuk dolgai mellett. A Konfirmáltak Szövetségének felkért gondozója, Kelemen Béla egyházközségi gondnok egyszerű szavakkal állította a fiatalok elé a példaadás szükségességét, Józán Miklós vikárius pedig Isten áldását kérte a konfirmált ifjú seregére.

Az unitárius himnusz eléneklésével ért véget a szép ünnepség, ahonnan megrendült lélekkel, de hitünkben megerősödött bizakodással távoztunk, hisszük, hogy a jövő, egyházunk jövője a hittel teljes és öntudatos unitárius fiatal seregek munkásságán keresztül biztosítva lesz.

Már hányszor próbáltuk...

Most egy éve, hogy az Aranyrákosi Székely Sándor Unitárius Egyházi Énekkart megalakítottuk. Annakidején, amikor énekeseket toborozni indultam s felhívást intéztem a hívekhez, sokan így válaszoltak: „Óh, már hányszor próbáltuk mi is megalakítani az unitárius énekkart, de sohasem sikerült.“ Voltak azonban olyanok is, akik a sok sikertelen próbálkozás ellenére is mellém álltak, kik mélységes erdélyi unitárius hittel, igaz székelységgel léptek be a dalegyületbe, hogy az ének szárnyán is hirdessék székelységüket, tiszta és felemelő unitárius hitüket. Még erőtlén az énekkarunk, mert sokan vannak azok, akik nem eszméltek rá arra, hogy az egyházukban, amelyikbe beleszülettek, munkálkodni is kell. Sokan vannak, akik minden ténykedésünket meggátolják azzal a mondással: „Óh, hát mit is akarunk mi unitáriusok, hiszen olyan kevesen vagyunk.“ Kevés azoknak a száma, akik azt mondják, hogy éppen azért, mert kevesen vagyunk, kell kétszeres erővel dolgoznunk. Az elmúlt évben, alig a megalakulásunk után a kevéstagú énekkar megmutatta, hogy eredményt tud elérni. Sajnos, az egyház keretén belüli szerepléseink alkalmával kevesebb érdeklődő volt jelen, mint idegen helyen, ahol a legnagyobb erkölcsi sikert értük el. Híveink nemhogy közreműködnének unitárius székely dalkulturánk fejlesztésében, mely egyházunk és fajunk érdekeit szolgálja, hanem még előadásaink iránt sem érdeklődnek.

E cikket részben azért is írom, hogy tudtul adjam híveinknek azt az elhatározásunkat, hogy *az idén is rendezünk egy dalestet, május hó 23-án este a Misszió Ház gyülekezeti termében* (IX., Hőgyes Endre-u. 3.), amelyen az énekkar újból bemutatja, hogy eredményt tud elérni kevés, de buzgó énekesével. Bizonyoságot akarunk tenni arról, hogy egyházunk életében erre a dalárdára feltétlenül szükség van. Kérjük a budapesti és pestvidéki unitárius híveket, hogy amennyiben támogatni tudnak minket a dalosmunkában, támogassanak. Azok pedig, akik énekelni tudnak és szeretnek, vegyenek erőt magukon s székelységük és unitárius egyházuk érdekében mondjanak le egy estéli sétáról vagy más szórakozásukról egyszer egy héten s álljanak be kulturamunkásnak, a székely nóták hirdetőinek, terjesztőinek az Aranyrákosi Székely

Sándor Unitárius Templomi Vegyeskarba s vessék el azt a visszautasító jelszót: „óh már hányszor próbáltuk.“

Nagy Sándor.

IFJUSÁG

A 345. sz. János Zsigmond cserkészcsapat ünnepélye.

Áldozócsütörtökön tartották cserkészzeink nagyszerűen sikerült cserkészünnepélyüket az Erdélyi Férfiak Egyesületében (Rákóczi-út 15.) A gondosan előkészített műsort mindvégig nagy élvezettel hallgatta végig a nagyszámú közönség s mindannyian elismerőleg nyilatkoztak a csapat „Jó munkáján“.

Az elért szép siker elsősorban *Pethő István* csapatparancsnok érdeme, aki fáradhatatlan buzgalommal heteken át dolgozott, állította össze széleskörű tudásával a műsort és tanította be az egyes szerepeket.

dr. vitéz *Nyiredy Géza* szervezőtestületi alelnök szivbőljövő megnyitója után a „Székely Himnusz“ énekelte a csapat. Majd *Fodor László* szavalata következett, szépen juttatva érvényre a „Székelyek“ szerepét. Élvezetes perceket nyújtottak *Gránitz Ottó*, *Tamási Imre*, *Ágoston Ferenc* és *Nyiredy Géza* a „Kisértetek Lakomája“ című tragédiával; sokat nevettünk a jól összetanult együttesen. Ugyancsak nagyszerűen sikerült a *Lassu „triumviratus“* testvérek „Hatkezes“-e. Oly természetesen adták elő a parázs veszekedést, mintha az életben lettek volna. Nagyszerűen zongorázott mindhárom, külön-külön éppúgy, mint együtt s különösen tetszett a legkisebb: *Gábor*, aki külön sok tapsot kapott.

A szünetben nagyszerű virslit s kürtőskalácsot ettünk, majd *Kovács László* hegedűszólója következett. Művésziesen adta elő úgy *Pogatschnigg „Emléklap“-ját*, mint a *Hubay* számokat. Nagy művészet volt *Kereki cs.* tiszt szavalata, aki *Reményik* verseket adott elő. Látszik, hogy *Reményik* speciálista. Eredeti pentatóniában irt nótákat hallottunk a csapattól egy tábortúzi jelenet keretén belül, majd egy kétfelvonásos szindarabot hallottunk, melyben különösen a „Szökött diákok“ szerepeltek nagyszerűen: *Belováry István*, *György Tibor* és *Nyiredy Szabolcs*. Ők hárman végezték a műsor technikai lebonyolítását, amiért őket külön dicséret illeti. De jól szerepelt a többi szereplő

is: Csiky Imre, Hegedűs Sándor és Kisgyörgy Tamás is. — Pethő István csapatparancsnok értékes befejező szavaival végződött a nagyszerű előadás. Az egyes műsorszámok között ó-tordai Weress Ákos konferált.

Május 9-én szép ünnepség keretén belül avató ünnepélyt rendezett a csapat Koháry-utcai otthonunkban, hol az ujoncok fogadalomtétele és a régiiek fogadalomtétel megújítása került lebonyolításra.

Elismerésünket fejezzük ki és továbbra is kívánunk a csapatnak „Jó munkát!”

KÖNYVEK

Tallózás könyvek között

A karácsonyi könyveskirakatokban szemlélődve valami belső hang, mind arra biztatott, hogy nézzem meg közelebbről, dr. Erdélyi László szegedi egyetemi tanár, bencés szerzetes kétkötetes Magyar Történelem című munkáját, mely a művelődés és államtörténet alcímét viseli. Valahogyan azonban mindez elmaradt. Azután később egyszer a levelesszekrényemben egy levelet találtam, melyben a magát megnevezni nem akaró gondolom, hogy unitárius hittestvérem hívta fel a figyelmemet ennek a munkának egyes reánknezve sértő és bántó kitételeire. Az ismeretlen figyelmeztetőnek ezuton is hálás köszönetet mondok.

Nem szokatlan dolog az, hogy a magyar történelem tudósának mondott buvárai egymással ellentétbenálló véleményeket ismertetnek s magyar történeti multunk értékeit kicsinyes megjegyzéseikkel nemcsak saját maguk, de a nagy világ előtt is lokális szempontok alkalmazása miatt, megtámadják. Amikor valaki a magyar nemzet történelméről ír, akkor nem lehet bencés szerzetes és unitárius lelkész, hanem magyar ember, aki a másik magyar ember meggyőződése iránt legalább is annyi tisztelettel tartozik, hogy mielőtt véleményt mondana róla, figyelmesen áttanulmányozza a másik tábor állásfoglalását. Ezt a köteles tiszteletet mulasztotta el Erdélyi László munkája s ennek a következménye az, hogy munkája II. kötetének 206. 207. oldalain ilyen megállapításokat olvashatunk: „János Zsigmond anyja Izabella halála után elhagyta katolikus hitét és lutheránus lett, 1563-ban pedig kálvinista, a 1568-ban unitárius hitre tért s mindegyik új vallásának egymásután törvénybe véteti a szabad vallásgyakorlatát. Így lemondott az állam vallási egységéről, azután a községi vagy területi hitegység elvéről is az unitarizmus kedvéért, mert az előbbieket elnyomni

nem birta volna . . . négy évvel utóbb pedig az unitáriusok kedvéért kimondotta, hogy a prédikátorok minden helyeken prédikálják az evangéliumot s a községek olyan prédikátort tartsanak, aminőt akarnak (1668). Előbb a község hitét köteles prédikálni a pap, ezentul a pap hitét elfogadhatja a község, „mert a hit Isten ajándéka az isteni ige hallása által“ (az igazi isteni hit valóban Isten ajándéka, de van emberi hit is, van téves hit is, mely nem az Isten ajándéka, hanem téves tanításnak a természetes következménye)“.

„De ugyanazon 1568. évi erdélyi országgyűlés az oláhok fölé kinevezett kálvinista püspököket fejedelmi védelem alá helyezte s az ellenálló pópákra büntetést kért (vallásszabadság!) A vallás szabad prédikálását 1570-ben visszavonták, mert tanulatlan ígehirdetők léptek föl, kik az unitárius valláson is tulmentek s a tudós Dávid Ferencet tovább ragadták az ötödik hitébe, a szombatos-zsidózó hitbe.“

A könyv írójának egész állásfoglalására jellemző a következő mondatrészlet: „egészen sajátos példa a világtörténelemben, hogy meg kellett türnie négy államilag elismert vallást, mert egyik sem volt olyan erős, hogy a többit elnyomhatta volna.“ Milyen messze van ez a gondolkozás az erdélyi katolicizmus ősz vezérének felfogásától, aki a négy elismert felekezet együttműködésén fáradozott azután, hogy a kolozsvári egyetem Szegedre menekült, ahol most a katedrán tanít Erdélyi László professzor is. Vitatkozni nem is óhajtunk vele, mert ez teljesen felesleges. Csak saját megállapítását óhajtjuk a fejére olvasni: „van téves hit is, mely nem Isten ajándéka, hanem téves tanításnak természetes következménye.“ Erdélyi László tanításai közül a fennebb idézett mondatok is ilyen eredetre mutatnak.

Ferencz József.

HŐSÖK, EMBEREK

Lőrinczy Béla

1875—1937.

Lőrinczy Béla ny. tanító és énekvezér 1937. április 2-án rövid szenvedés után meghalt. Távozása nagy veszteség nemcsak a gyászoló családnak, hanem mindannyiunknak, mert a szép népes család elvesztette a gondoskodó szeretetben pótolhatatlan családfőt, mi pedig egy buzgó kulturmunkás egyháztagot veszítettünk.

Lőrinczy Béla Erzsébetvároson 1875-ben

született. Elemi iskoláit Szentábrahámon, középiskoláit Segesváron a szász gimnáziumban végezte, Székelykeresztúron pedig tanítói oklevelet szerzett. Minthogy magyarul és németül jól tudott, egyszerre két tanítói állás nyílt meg előtte, egyik Medgyesen, a másik Homoródkeményfalva községben. Lőrinczy Béla nemzete gyermekei közé vágyott és 1896—1904-ig mint homoródkeményfalvi tanító és énekvezér szolgált a nevelés ügyét. Ez idő alatt egy évig a lelkészi állás ürességben lévén, a szószéki szolgálatot is teljesítette. Az 1896. évi nagy nemzeti ünnepségeken, mint kiváló tornász vett részt. 1897-ben házasságra lépett Kassai F. Juliannával. A boldog frigyet Isten nyolc gyermekkel áldotta meg. Ezek között egyházunknak két kiváló lelkésze van: a tordai és a bukaresti. Tanítói működésének elismeréséül 1904-ben az udvarhelyi elemi iskolához helyeztetett át s itt maradt egész 1931-ben történt nyugdíjba menteléig. Közben 1915-től a háború végéig katonáskodott zászlósi rangban.

A székelyudvarhelyi egyházközségben énekvezéri szolgálatot teljesített 1904—1915-ig, azután mint pénztárnok, majd mint választott kebl tanácsos békességre törekvő lélekkel és hűséggel szolgált az egyházközség ügyeit s szívének jó kincseiből hozott elő jókat.

Ki szerető szívektől szakadt el, nem halt meg. Lőrinczy Bélának is eredményekben Istentől megáldott élete mellett, a szeretet teszi áldottá emlékét, midőn családja ötezer lej alapítványt tett egyházközségünknel a szegény gyermekek tankönyv-segélyére és egyházi énekből a legkiválóbbak jutalmazására. A „*Lőrinczy Béla emlékalap*“, melyet tisztelői és barátai bizonyára még növelni fognak, hirdeti nevét. Emléke legyen áldott. Pihenése legyen csendes.

S. I.

H I R E K

Lapunk olvasói szives elnézését kérjük májusi számunk megkéséséért. Nyomdatechnikai okok akadályozták, hogy idejében megjelenhessünk.

Vallásvizsgáinkat az egyes csoportokban az iskolai év korai befejezése miatt május hó 31, június hó 5 napjai között fogjuk a vizsgaelnökök jelenlétében a szokott vallástanítási napon délután 3—5 óra között megtartani. Felkérjük a szülőket, hogy megjelenésükkel tegyék ünnepélyessé gyermekeik számára a vallásvizsga alkalmát. *Érettségire* készülő növendékeink val-

lászvizsgáját, *Lőrinczy Dénes* vizsgabiztos jelenlétében megtartottuk, ahol a különböző csoportokból tizenkét vizsgázó növendékünk gyűlt egybe. Az érettségire és az azt követő további tanulmányokhoz, vagy elhelyezkedéshez szerencsét, de mindenek felett unitárius öntudatot és mély imádságos lelket kívánunk Isten segédelméből.

Brassai tanárságának százéves évfordulójáról emlékezett meg a budapesti Brassai Sámuel Unitárius Ifjúsági Egyesület ápr. 12-én a Misszió Ház templomában megtartott emlékünnepélyén. Az emlékünnepélyt a gyülekezeti ének után *Gálna Sándor* imádsága vezette be. Az ünnepi beszédet *Józan Miklós* püspöki vikárius tartotta, aki személyes élményei közül elevenített fel néhányat s ezeken keresztül mutatta be *Brassai* bácsi meleg szerető szívét. A tanítvány hálájával emlékezett meg Brassai tanári munkájáról. Megnyitót mondott *Bardócz Vilmos*, bezárót *Gönczi Sámuel*. *Józan Miklós* Brassai ódáját előadta *Kereki Gábor*. Hegedűszámot adott elő *Fenyőházi Kőri Erzsébet*. Költeményeket adott elő *Dénes Etelka*. Az énekeket *Nagy Sándor* vezette. A szép ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget s ifjúságunk megemlékezése méltó volt Brassai bácsi nagy szelleméhez.

Az Országos Gyermekvédő Liga máj. 7 és 8 napján megtartott gyűjtőnapjain a Berlińi téren ott állott Nőszövetségünk szokott sátora is, ahol asszonyaink és leányaink *Józan Miklósné* és *Barabás Istvánné* vezetésével buzgókodtak. Az urnába szépen hullottak az adományok és hiveink egyrésze a jegyek megváltásával támogatta Nőszövetségünk áldozatos munkáját. A Liga minden bizonyal méltányolva nemes törekvésüket az idén is tiz szegénysorsú unitárius gyermek nyaraltatását fogja lehetővé tenni.

A Nőszövetség vezetősége sajnálattal állapította meg, hogy a karácsonyi adományok nyugtázása alkalmával, egy sornyi névmásolási hiba következtében kimaradt a szövegből: dr. *Surányi Edéné*, dr. *Ürmössy Gyula*, *Dimény Dénes* és vitéz *Nyiredy Gézáne*. Midőn kedves testvéreink szives elnézését kérjük ezért, — felhasználjuk az alkalmat annak közlésére, hogy a karácsonyi akció kapcsán minden adományt bizottság vett át — és javasolt a kiosztásra. Minden adományt egyforma köszönettel veszünk át és adunk tovább. — A bizottság kegyelettel emlékezett meg dr. *Ürmössy Gyula* testvérünk

néhai hitveséről, kinek rendelkezésünkre bocsátott ruhaneműiből elesett testvéreink közül többen részesültek.

Örömmel olvastuk a napilapokból, hogy a szegedi „Ferenc József Tudományegyetem“ két amerikai lelkésztestvérünket közelebből tiszteletbeli doktori címmel tüntette ki. Ezzel akarta jutalmazni azt az értékes munkát, amelyet a jog és igazság eszméjének védelmében mind a ketten kifejtettek. Jól ismerjük őket. S megértő szeretettel és hálás visszaemlékezéssel jegyezzük fel neveiket az utókor számára is: az egyik Sydney B. *Snow*, a Meadville Theologiai Akadémia igazgatója; a másik John Howland *Lathrop*, a brooklyni unitárius gyülekezet papja. Mind a ketten vezetőserepet visznek az Amerikai Unitárius Társulat életében is. — Az a nap, melyen őket a szegedi egyetem díszdoktoraivá avatja, örömnépe léssen a székely-magyar unitárius világnak is.

Biró Lajos lelkésztestvérünk „*A Halál szemüvegén át...*“ című könyve nyomás alatt van. Akik idejében beküldik a két pengő előfizetői díjat azok kedvezményes árért vásárolhatják meg. A mai időben a nyomdai árak nagy emelkedése mellett szokatlanul alacsony árért, szép és lelketépítő munkát szerezhetünk meg magunknak, melyet mindnyájan érdeklődéssel olvashatunk.

Anyák napjáról emlékeztünk meg templomainkban május 9-én. A Koháry utcai templomban *Józan* Miklós prédikált, az Istentiszteletet itt a cserkészek ünnepélyes fogadalomtétele követte. A Rákos utcai templomban *Ferencz* József végezte a szolgálatot, melyet követően a gyermekistentiszteleti csoport tagjai mondtak el költeményeket.

Unitárius konferencia. Az idei évben június 26—július 1. napjaira tervezzük az idei nyári konferenciát. Addig is, míg részletes programmunk a következő (június) havi számunkban megjelenik, felhívjuk híveink nagybecsű figyelmét arra, hogy ezt a konferenciát tartjuk először a Szentábrahámi Mihály pihenőn Magyarkúton. A konferencián az ellátás keresettel nem bírónak 8 P., keresettel bírónak 12 P. Ezenkívül csak a hajó, illetve a vonatköltség terheli a résztvevőt. Mindenkit szívesen látunk, aki a konferencián részt akar venni, az érdeklődjék Ujvári László pénztárosnál (V., Koháry-u. 2/4. II. a lelkészi irodán minden vasárnap az istentisztelet előtt és után.)

Erdélyi lelkésztestvéreink közül az elmúlt időben ketten is felkerestek. *Szén* Mihály datki lelkészünk két gyermeke meglátogatására jött fel körünkbe, *ifj. Máthé* Lajos szentábrahámi lelkészünk pedig testvéreit kereste fel s fiatalabbik öccse *Máthé* Kálmán gépészmérnök és *Péter* Julia okl. óvónő — mindketten ifjusági munkánknak buzgó támogatói — esküvőjén május 6-án a Misszió Ház templomában kérte Isten áldását a frigykötésre, melyhez lapunk olvasói nevében mi is esatlakozunk. A két erdélyi lelkésztestvért szeretettel üdvözljük körünkben.

Az oxfordi unitárius világgyűlésre egyházunk képviselőjében *dr. Csiki* Gábor lelkész kapott Igazgató Tanácsunktól megbízatást. Az ifjusági konferencián s ezt követően a kongresszuson a Brassai Egyesület részéről *Bardócz* Vilmos elnök és *Ferencz* József lelkész vesznek részt, amennyiben a konferenciái küldetés költségeit elő tudják teremteni. Nőszövetségünk pedig megkísérli, hogy az unitárius nőszövetség világtalálkozóján *Szokolayné Tompa* Mártha útján képviseltesse magát. Reméljük, hogy hozzájuk érdeklődő világi testvéreink közül is többen esatlakoznak. Konferenciái meghívókat az érdeklődőknek készségesen küld a lelkészi hivatal.

Gyermeknyaraltatást háromhetes csoportban rendez egyházközségünk a Nőszövetség közreműködésével. A nyaraltatás ideje július 4—25, Magyarkúton Nógrádverőce mellett egyházközségünk most létesített *Szentábrahámi Mihály Pihenőjén*. Husz szegény nyaraltatására gondolhatunk, akikhez mintegy 5—6 önköltséges nyaraló gyermek is esatlakozik. A hitoktatók a Nőszövetségnek megtették előterjesztésüket s a szülők is érdeklődhetnek alkalmilag ebben az irányban. A gyermeknyaraltatási akciót elsősorban is természetbeni adományokkal támogatathatjuk. Nyári áldozatkészségünket ezen keresztül igyekezzünk megmutatni.

Ifjusági záróistentiszteletet, az iskolai év befejeztével *június hó 6-án*, vasárnap *délután 4 órakor* tartunk Koháry utcai templomunkban, ahol a szolgálatot *Pethő* István vallásoktató lelkész látja el. Tanulóifjuságunk vesz részt elsősorban ezen az Istentiszteleten, de kérjük a szülőket, hogy gyermekeikkel együtt jelenjenek meg ezen az Istentiszteleten, hogy egy esztendő munkája után közösen adjanak hálát Isten gazdag jótéteményeiért.

Vári Albert theologiai dékán fia megbízatást nyert az EKT-ban egy egyháztörténeti tanulmány írására, melyben az unitáriusok keresztény és protestáns voltának kidomborítására fekteti a fősúlyt. A tanulmány megírására az iditékot *Tóth György* egyházi tanácsos fia beadott indítványa adta.

John H. Dellinger és felesége az amerikai rádiótársaság kormányzótestületének elnöke átutazott városunkon, ahol mindössze huszonegy órát töltött. A pünkösdi ünnep első napján részt vett Istentiszteletünkön, mert ahogy elmondotta, éppen ez az ünnep a bizonyosága annak, hogy lélekszerint értjük egymás beszédét. Amerikai unitárius testvérünk példaadása szóljon azoknak, akik távolmaradtak templomainktól és „nem tudtak időt szakítani arra, hogy az Istentiszteleten részt vehessenek.”

Presbitereink és egyházi tanácsosaink figyelmét felhívjuk a Szentábrahámi Pihenőn május 26—28 napjain rendezendő „Lelki Számadás” jegyében megtartandó konferenciánkra, melynek részletes műsorát lapunk múlt számában közöltük s most is külön cikkben írunk róla. 42 presbiterünk közül alig jelentkezett 8—10, s néhány egyházi tanácsosunk. A többiek figyelmét ismételten felhívjuk erre az alkalomra, ahol egyházunk belső életének kérdéseivel fogunk a természet magányának csendességében foglalkozni.

Kiskadácsból levél érkezett, melynek üzenete elsősorban is az onnan elszármazott székely testvéreinknek szól. A templom 11 éve zárva van, mert falai megrepedeztek. Most készülnek újjáépítésére és ehhez kérik és várják a mi segítségünket is, elsősorban is azokat, akik onnan kerültek ki a nagyvilágba, s akik ebben a kis székely unitárius templomban tanultak meg először imádkozni. A levelet odahaza Györke Mihály, Marosi Mihály és Lajos irták alá. Lelkészi hivatalunk szívesen közvetíti az odaszánt adományokat.

Az angol királykoronázás ünnepségeibe országunk is belekapcsolódott és a budapesti skót missziói lelkész Rev. G. *Knight* a Kálvin téri ref. templomban tartott máj. 12-én ünnepélyes Istentiszteletet. Egyházunkat az ünnepségen *Józan* Miklós vikárius képviselte, aki *Knox* angol követ előtt is tolmácsolta együttérzéseinket, mellyel angol unitárius testvéreink ezirányu örömeiből is részt kértünk.

Perczelné Kozma Flóra Leányegyesületünk augusztus hó folyamán rendez táborozást a Szentábrahámi Mihály Pihenőn tavaly felépített otthonában. Az otthont most látták el szalmazsákokkal s reméljük, hogy a szorgos leánykezek széppé varázsolják majd a tábor környékét.

Hősök vasárnapján május 30-án templomainkban is megemlékezést tartunk s a perselygyűjtés jövedelmét a székesfővárosi hősi temető sírjának gondozására fordítjuk. A Koháry-utcai templomban *Barabas* István lelkész végzi a szolgálatot. A Rákos-utcai templomban pedig *Darkó* Béla füzessgyarmati lelkészünk prédikál.

Aranyosrákosi Székely Sándor templomi énekkarunk május 23-án, vasárnap este a Misszió Ház gyülekezeti termében dalestet rendez, melyen együttesen bemutatja az év folyamán tanult egyházi és erdélyi énekeit. Támogassuk törekvéseikben megjelenésünkkel.

Kirándulást rendezünk a magyarkuti táborhoz június hó 27-én vasárnap, ahol a konferenciázó fiataljainkkal együtt szabadteri Istentiszteleten veszünk részt. Már joelőre felhívjuk hűveink figyelmét erre az alkalomra is. Bölöni Farkas Sándor Iparos és Kereskedő Egyletünk, hisszük, hogy az idén is testületileg fog csatlakozni a kirándulókhöz.

Délafrikából kedves levelet hozott a posta. *Szöke* Ferenc, *Szöke* György pestszentlőrinci hívünknek fia, Johannesburg fele vezető útjában felkereste a fokvárosi angol unitárius gyülekezet lelkészét, aki megleghangú levélben adott kifejezést örömeinek. *Balmforh* fokvárosi lelkész a régi barát melegségével üdvözölte *Józan* Miklós vikáriust, s üdvözlétét küldi a magyar unitáriusságnak is,

Kévekötés előfizetőit értesítjük, hogy lapunk még mindig nem jelent meg. Az előfizetőket arra kérjük, hogy újabb megérkezésünkig ne küldjék be az előfizetési díjakat. Akik eddig beküldötték, azokat köszönettel vettük és mint jövő 1938. évi előfizetési díjat kezelünk a jobb jövő reményében.

Az Unitárius Misszió Ház Diákintérmátusába az új kérvényezőknak az 1937—38. iskolai évre felvételi kéréseiket a szokásos mellékletek csatolásával, június hó 1-ig kell beküldeniök Budapest IX. Högyes Endre-u. 3. sz. alá.

Erdélyi hireink lapunk multhavi számából kimaradtak s most közöljük azokat. Június-juliusi összevont számában részletes erdélyi szemlét adunk. Lapunk munkatársait kérjük, hogy június-juliusi összevont számunk részére az anyagot június hó 5-ig küldjék be V. Koháry-utca 4. sz. alá.

Halottaink. *id. Sári* Józsefné, a füzessgyarmati unitárius gyülekezet áldozatosszívű nagyasszonya, aki meleg szívével sokat szenvedett s akiben sokan a jó „Zsuzsika néni” ismertük és szerettük meg, hosszú szenvedés után csendesen elpihent. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Pestvidék.

Pünkösöd ünnepe alkalmával *Csepel, Budafok, Pestszenterzsébet és Sashalom* szórványokban megterítjük az Ur asztalát és arra az emlékezés áldott jegyeit a kenyeret és a bort helyezzük, hiveink áldozatoslelkű adományaiban. Május hó folyamán, az említett helyeken, továbbá *Rákospalota, Újpest, Kispest* szórványainkban a tavaszi évadban véget érnek Istentiszteleteink. Köszönjük azok fáradságát, akik munkánk végzésében segítségünkre voltak. A szórványgondnokok és kántorok buzgólkodását és a hivek lelkesedését, akik részt vettek Istentiszteleteinken. Azoknak, akik távol maradtak, saját lelkiismeretük mondja el figyelmeztető, vagy ha kell, vádoló beszédét. Az ősz folyamán újra megkezdjük munkásságunkat.

Pestszentlőrinci gyülekezetünk szép templomában minden vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartunk Istentiszteletet, ahol a szolgálatot minden alkalommal *Pethő István* lelkész végzi. Kispesti, pesterzsébeti és csepeli hiveink figyelmét elsősorban is felhívjuk arra, hogy az állami lakótelepen álló templomunk félórás gyalogsétával sok helyről megközelíthető. A nyár folyamán a szórványistentiszteletek szünetelése idején buzgólkodjunk abban, hogy a hozzánk legközelebb eső unitárius templomot keressük fel imádságos lelkünk áhítatával.

Vidék.

Dunántúlon az elmúlt időben *Bartók Géza* Istentiszteletet tartott május 2-án *Balatonendréd*en. Május 17-én *Balatonfőkajár*on tart úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet, ahová a *csajági* unitárius hivek is összegyülekeznek. *Kaposváron* április 25-én dr. *Csiki Gábor* lelkész végezte el a szolgálatot.

Debrecenben a helybeli és környékbeli tanulók hittanvizsgáját a pünkösdi Istentiszteletek alkalmával tartjuk meg. *Derzsi Kálmán* ny. igazgató fia készítette elő őket az egész év folyamán, Debrecenben és Nyíregyházán

Baján május 23-án az evangélikus templomban dr. *Csiki Gábor* lelkész tart úrvacsoraosztással egybekötött Istentiszteletet.

Gyulán május 30-án, a ref. templomban dr. *Csiki Gábor* prédikál és oszt úrvacsorát.

Győrben május 30-án, a ref. templomban *Józan Miklós* vikárius tart úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet.

Kecskeméten az evangélikus templomban június 6-án *Józan Miklós* vikárius tart úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet. Ezt megelőzően a kecskeméti és környékbeli unitárius gyermekek hittanvizsgáját tartjuk meg, akiket egész éven keresztül minden pénteken *Ferencz József* lelkész részesített vallásoktatásban.

Miskolcon május 30-án, az evangélikus templomban *Ferencz József* prédikál és úrvacsorát oszt.

Nyíregyházán május 23-án az evangélikus iskola dísztermében *Józan Miklós* tart úrvacsoraosztással egybekapcsolt Istentiszteletet.

Pécsett május hó 23-án a ref. templomban tart Istentiszteletet *Bartók Béla* dunántúli körlelkész, melyre már jóelőre felhívjuk hiveink szives figyelmét.

Erdély.

Unitárius Egyház c. Székelykeresztúron megjelenő régi érdemes egyházi szemlének megkapta a szükséges engedélyt és változatos tartalommal megjelent. Örömmel üdvözljük laptestvérünket, s reméljük, hogy értékes munkásságát *Útő Lajos* lelkész szerkesztésében továbbra is eredményesen fogja ellátni.

Brassói unitárius gyülekezetünk *Kovács Lajos* lelkész-esperes szerkesztésében tartalmas egyházközségi szemlélet ad ki, melynek legutolsó száma érdekes áttekintést adott az elmúlt, küzdelmekben és eredményekben egyaránt gazdag esztendő munkájáról.

Kolozsvári Nőszövetségünk közgyűlésén *özv. Csifó Salamonné, Lőrinczy Zoltánné* és *Barabás Margit* érdekesen számolnak be arról a munkáról, melyet a kolozsvári Nőszövetség elsősorban is egy *Napközi Otthon* fenntartásával végzett. Karácsonykor kettőszáz szeretetcsomagot osztottak szét és számos családot pénzadományban is részesítettek.

Komjászeghi Géza bihari lelkészünk, újra megkezdte a *nagyvárad*i leányegyházközségben az Istentiszteletek rendszeres tartását. *Barta Dezső* gondnok személyében munkás segítő társat nyert, akit a leányegyházközség közgyűlése egyhanguan hívott el tisztére. Jó benyomást keltett, hogy az ünnepélyen megjelent a bihari eklézsia gondnoka *Bereczky Dániel* és *Szabó József* presbiter.

Unitárius Közlöny c. lapunk *Benczédi Pál* vállaltanár gondos szerkesztésében havonta jelenik meg, utolsó számából átvettük dr. *Péterfy Áronról* írt szép megemlékezésüket. Egyik utolsó számukban érdekesen foglalkoznak *Bangha Béla* jezsuita páter cikke révén az érdeklődés középpontjába került keresztény unió kérdésével.

HIVATALOS RÉSZ

Sz.: 119—1937.

Meghívó.

A budapesti unitárius egyházközség Kebli Tanácsa 1937. június 7-én, (hétfőn) d. u. 6 órakor a templomban

évnegyedi rendes ülést

tart, melyre a Tanács tagjait szeretettel meghívjuk.

dr. Kozma Jenő s. k.
gondnok,

Józan Miklós s. k.
lelkész-elnök.

Tárgysorozat: 1. Ima — Bibliaolvasás. 2. Elnöki megnyitó. 3. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése. 4. Elnökileg elintézett és folyó ügyek. 5. Ujjonnan választott Kebli tanácsosok eskütétele. 6. Jelentés a magyarkúti telep fölavatásáról. 7. Nevelésügyi bizottság jelentése. 8. Gazdasági bizottság jelentése. 9. Lelkészek nyári szabadsága. 10. Gyermekek nyaraltatás. 11. Időközben érkező ügyek. 12. Indítványok (írásban — előre).

NB! Nevelési bizottság: VI. 1. (kedd) d. u. 6 órakor. Gazdasági bizottság: VI. 4. (péntek) d. u. 6 órakor a tanácsteremben.

Lelkészi Nyugdíjalapra f. évi április folyamán adakoztak a következő buzgó atyánkfiai: id. Sári József, Fűzesgyarmat neje emlékére 50 P., H. Török Zsuzsanna 10 P., Szolnoki Atyafiak perselygyűjtése 8 P., Irsai Ervin 5 P. 50 fillér, Unitárius rendőrök gyűjtése 4 P 6 fillér, Ujváry László 2 P 50 fillér, Szinte Ferenc 2 P, Vajda András 1 P 50 fillér, Kádár Ferenc 1 P 50 fillér, B. Páll Mária és dr. Fejes József 1—1 P. Összesen: 96 P 56 fillér. Fogadják érte a nemesszívű adakozók egyházunk hálás köszönetét. Példájuk buzdítson másokat is hasonló áldozathozatalra. Minden családban előfordul egy-egy örvendetes alkalom: keresztelező, esküvő, betegségből való felgyógyulás, állásbajutás, vagy előléptetés. Ilyenkor emlékezzünk a mi családi Alapunkról! S még a szomorú alkalmak is intsenek mindnyájunkat arra, hogy a „jótéteményben meg ne restüljünk“...

Szívélyes üdvözlettel

Budapest, 1937. V. 5.

Józan Miklós
a nyugdíjbizottság elnöke.

Böllöni Farkas Sándor Unitárius Iparosok és Kereskedők Köre elnöksége felhívja unitárius iparos és kereskedő testvéreinket, hogy összejöveteleit minden hó utolsó vasárnapján tartja a Högyes Endre utcai Unitárius Misszió Ház gyülekezeti termében, közvetlenül az Istentisztelet után, ahol a tagok testületileg szoktak megjelenni. Legközelebbi összejövetelünkön a június hó 27-i nógrádverőce-magyarkúti kirándulást beszéljük meg. Felkérjük a tagokat és az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt megbeszélésünkön.

AZ ELNÖKSÉG.

A Szentábrahámi Mihály pihenőre adakoztak újabban: Péter János 6 P., Péterffy Gyula 5 P., Ujvári László 4 P., (ápr.—máj.-ra) Albert Jánosné, Bede Fazekas Zsolt 3—3 P-t, Kádár Ferenc 2 P. 50 f., Barabás Istvánné, dr. Tóth György 2—2 P., Bodor János, Kádár Ferenc, Kolb Antalné, Morgenthaler Edéné, ifj. Székely Sándor, Várady Béla 1—1 P., 15 drb. levelezőlap á 8 f. 1 P. 20 fillér, kiegészítésül 1 P. 30 fillér, összesen 36 P., hozzáadva a március hóban közölt 97 P-t, együttesen 133 P. Adakozni lehet, megjelölve a célt, az egyházközség 30.400 számú csekkszámáján és vasárnapi istentisztelet előtt és után Ujvári László pénztárnoknál (V., Koháry-u. 2-4. II.) a lelkészi irodán, ahol ugyanerre a célra jövedelmező levelezőlapok is kaphatók darabonként 8 fillér árban. A megindított gyűjtést hitrokonaink és jóbarátaink jóindulatába ajánljuk, különösen azoknak, akik az adakozók díszes névsorában még eddig egy filléres adománnyal sem szerepelnek.

A fűzesgyarmati unitárius templom orgonájára legutóbb a következő adományok folytak be: Molnár János 5.—, Hautler György 3.—, Brassai Sámuel Ifjusági Egyesület 5.—, Hegedüs Szilárd 2.—, Dr. Szilágyi Istvánné (Szeghalom) 5.—, Kovács Kálmán 5.—, Bede Fazekas Zsolt és testvérei 5.—. Összesen: 30 pengő. Az egyházközség hálás szívvel mond köszönetet mindazoknak, akik célunk elérésében támogattak és szíves adományaikkal lehetővé tették egy gyönyörű szép orgona-harmonium beszerzését. Istennek áldása legyen a kegyes adakozók életén!

Istentiszteleti sorrend 1937. június hóban.

H O L	Melyik napon	Mely órában	Szolgálatot végzi
A) Templomokban:			
V., Koháry-utca 4. . . .	6. 20. 27.	d. e. 11	Barabás István
" " "	13	" "	Ferencz József
" " "	6	d. u. 4	Pethő István
IX, Högres Endre-u. 3. (Nisszlóházi) (Rákos-utca) "	6	d. e. 10	Kereki Gábor
" " "	13. 20.	" "	dr. Csiki Gábor
" " "	20	" "	Ferencz József
B) Körzetekben:			
X., Máv.-telep. Prot. imaház	13	d. u. 4	Ferencz József
" " "	27	" "	dr. Csiki Gábor
C) Pestkörnyéken:			
Pestszentlőrinc— Állami lakótelep Unitárius templom	6. 13. 20. 27.	d. e. 11	Pethő István
Többi helyen — nyári szünet			
D) Vidéken:			
Debrecen-Hatvan-u. 24. Unitárius imaház . .	6	d. e. 10	dr. Csiki Gábor
Kecskemét— Evang. templom . .	6	d. e. 11	Józan Miklós

NB! Aláhuzott dátumon: — *Urvacsora-osztás.* — Templomi vegyeskar énekpróbái *hétfőn és csütörtökön* este 7 órakor a tanácsteremben. — *Egyházi és világi férfiak* együttes buzgólkodása május 26—27—28. napjain Magyarok utcai telepünkön Nógrádverőce mellett. — *Csoportvizsgák* a hittani körzetekben május 31—június 5. napokon d. u. 3—5. vizsgabiztosok elnöklése alatt. — *Évzáró istentisztelet* Koháry-utcai templomunkban június 6-án (*vasárnap*) d. u. 4 órakor az egész tanulóiifjúság számára. — *Konferenciás Tábor* Magyarok utca (Balassagyarmati vonal) június 26—július 1 napjain. — *Gyermeknyaraltatás* Magyarok utca július 4—július 25. — *Leányegyesület* nyaraló tábora: augusztus folyamán egy-két hétig. — *Egyházi adó* befizetését azért *szorgalmazzuk*, hogy ne

kelljen *végző* esetben *hatósági behajtáshoz* folyamodnunk a hátralékosokkal szemben. *Pénztáros:* Zsigmond Lőrinc. *Pénzbeszedők:* Lux Ernő és Varga Jenő afiai. Ugyanők átvehetik a *lelkészi nyugdíjalapra* szánt szives adományokat is. Postatakarékpénztári csekk számlánk: 30,400. Ezen jelezni kell a küldött pénz rendeltetését stb

Női és férfikalap nagy választékban
— modellek után alakítást olcsón
vállalok **PÉTER JÁNOS**
VIII., Baross-utca 82. sz.
Unitárius hittestvéreim támogatását kérem!

BERDE LAJOS

unitárius cipésmester
jutányosan vállal minden munkát

Budapest,
II., Batthány-utca 48.

Ha ima, vagy énekeskönyvre, vagy bármilyen egyházi kiadványra van szüksége, forduljon az

UNITÁRIUS IRATMISSZIÓHOZ
Budapest,
V., Koháry-utca 4., I. em. 8.
Nyitva:
csütörtökön 5—7, vasárnap 12—1.

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő és kiadó Dr. Iván László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Koháry-utca 4. Telefon 1-174-24.

Előfizetési díj a negyedévenként megjelenő „Mai Füzetek” c. melléklettel együtt egy évre 4— pengő, amely beküldhető a 30.400 számú postatakarékpénztári folyószámlára — (csekk-tulajdonos: Unitárius Egyházközség, Budapest).

A lap tulajdonosa a Budapesti Unitárius Egyházközség. A „Hivatalos rész” c. rovat a Magyarországi Unitárius Egyház bármelyik szerve által beküldött hivatalos közleményt tartalmazza

XVI. évf. 5. sz.

Budapest, 1937. május hó

Nyomatott Máté Ernő könyvnyomdájában, Budapest, VIII., József-utca 61. — Telefon: 1-392—59.

Utánaküldés kizárva!

Uj cím: